

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Cetrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Pismo

Glavnom Savezu državnih činovnika i službenika

u Beogradu.

Več pismom svojim od 22. jula o. g. br. 367 preporučili smo Vama, da razmišljavate o eventualnom istopu sviju drž. nameštenika iz kulturnih, karitativnih, športnih itd. društava, kako bi na taj način upozorili javnost na naš očajan položaj, koji nas prinudja, da zbog materialnih teškoća povlačimo izvesne konsekvencije.

Na žalost od p. n. uprave u tom pogledu do danas nismo primili nikakve upute.

Pošto su naši članovi zahtevali, da donesemo zaključak o istupu u vlastitom delokrugu, obratismo se svima u našem Savezu učlanjenim organizacijama s molbom, da se po predmetu izjave. Osim jedne ovih organizacija glasale su sve ostale za istup.

Videći, da ima mnogo moćnih organizacija, koje još nisu članovi našeg Saveza, te da zaključak neće biti sproveden od svih organizacija, glavni je odbor, bojeći se fiaska, konačno zaključio, da čuje — preno po ovom pitanju što pokrene mišljenje Saveza.

Izvršenje zaključka o istopu dakle za naš Savez odloženo je, dok iduća skupština p. n. Saveza u tom smislu ne donese za sve drž. nameštenike obavezan zaključak.

Molimo Glavni Savez, da smatra taj predmet kao **predlog** našeg Saveza te da se po njome na skupštini diskutuje te konačno rešava.

Ljubljana, 19. avgusta 1926.

Za glavni odbor O. Z.:

M. Lilleg,
t. č. predsednik.

J. Bekš,
t. č. tajnik.

Poplave, kultura in patriotizem.

V Pošt. Gl. št. 15 je napisal g. J. Č. sledečo grenko bodico:

Pravijo, da kogar Bog ljubi, tega tepe. Našo državo mora Bog zelo ljubiti: tepe in biča jo neprestano. Najhujši bič za našo državo so njene slabe vlade. Kolikor ni udaril Bog naroda s slabimi vladami, mu je dodelil še drugih bridkosti — uime, potrese, boleznin in poplave.

V kulturnih državah imajo vlade, ki skrbijo tudi za to, da narod ne trpi prehujo po elementarnih nezgodah. Pred poplavami in neurji so zavarovane dežele z regulacijami rek in voda, s poglobitvijo in razpeljavo strug s solidnimi jezovi in nasipi. V Ameriki so posestniki plantaž zavarovani proti elementarnim nezgodam in nesrečam. Ker so povodnji, suše, epidemije, potresi, požari in druge take nesreče suvereni gospodarji svobodne narave, ne prijavljajo svojega prihoda in ne pred-

lagajo finančnim ministrom za vsako leto naprej proračuna, da ga le-ti vnesajo v državni budžet. Zato gledajo dobre vlade v kulturnih državah same za to, da je v drž. budžetu tudi za slučaje, ko obiščejo deželo nepredvidene in nenapovedane nesreče, zadostno poskrbljeno.

Naše vlade si zastran elementarnih ne-zgod ne delajo tolikih skrbi, vsaj ne, dokler niso že tukaj. Naprej se poskrbi za tajne, misteriozne dispozicijske fonde, ne pa za poplave.

Jugoslovanskim vladam je Bog neskončno milostljiv in dober. Odvzel jim je velik tovor skrbi, ki jih imajo vlade drugih držav, povrh tega pa jim je dodelil jugoslovanskega državnega nameščencea. Jugosl. drž. nameščenec je na vsem svetu najbolj patriotičen, najkulturnejši, najdovzetnejši za humanizem in najvidnejši za stiske svojih vlad in ministrov. Jugoslov. drž. nameščenec je čudovit regulator državnega proračuna. Kadar drž. budžeta ni mogoče spraviti v ravnovesje, zapoje po

drž. uradih redukcija in drž. finance so mahoma urejene na najženialnejši način. Kadar so volitve ali so drugače kako »izčrpani« dispozicijski fondi, je tu drž. nameščenec, ki prepusti ubogi vladi svoje razlike. Kadar gospodje parlamentarci ne morejo več izhajati z drž. dohodki, kadar zmanjka komisijam v inozemskih letoviščih dnevnic, se ukinejo drž. nameščencem nadure, honorarji, nočnine, tantieme in druge posebne doklade. Kadar pa zadenejo deželo povodnji, daruje kulturni, patriotični, humani in uvidevni drž. nameščenec del svoje plače.

Kulturni in patriotični jugosl. drž. nameščenec doživlja poplave in katastrofe že osmo leto. Pomanjkanje trpi na vseh straneh. Toda ker ni nobenega stanu v tej državi, ki bi bil bolj kulturn in patriotičen od drž. uslužbenca, mu ni nihče priskočil na pomoč v teh letih propadanja, hiranja in umiranja. Najmanj pa verižniki vseh branž in banatski žitni magnatje. In nikdar se ni našla nobena vlada, ki bi bila apelirala na kulturo, patriotizem in humanizem drugih stanov v korist in pomoč drž. nameščencev.

Bog je obdaril jugoslov. vlade tudi z modrostjo in humorjem. Uradno je sedaj na najvišjem mestu ugotovljeno, da glad, uboštvo in pomanjkanje čudovito pospešujejo kulturo, humanizem in patriotizem. Jugoslovonom očitajo babarstvo in balkanstvo. Zato širimo kulturo. Najuspešnejše jo širimo, če poginjamo za plotovi lačni in revni.

Jugoslov. drž. nameščencem je zastran superlativnih kulturnih, humanističnih in patriotičnih lastnosti že nekam hudo nerodno. Previsoka kultura degenerira. Tesno nam je pri srcu in v želodcu, zlasti ker vidimo okrog sebe stanove in spoštovane državljane, ki brez kulture, humanizma in patriotizma boljše izhajajo. Zato bi tudi mi želeli, da bi bili nekoliko manj kulturni in patriotični. Vrniti bi se želeli nekoliko nazaj k prirodi in balkanstvu. Odstopili bi nekaj svojih kulturnih in patriotičnih blagodat tudi drugim sodržavljanom. Morda bi delo dobro tudi raznim povojnim verižnikom, drž. komisijam, čifutskim magnatom, našim političarjem in njihovim porodicam ter sploh vsem, ki preživljajo poletne dneve v razkošnih vilah in ki so zbežali pred poplavami in drugimi nadlogami v zabavna letovišča, kjer so zavarovani pred uimami, kulturo in patriotizmom.

Jugosl. drž. nameščenci poginjajo v toliki obilici kulture, humanizma in patriotizma. Kajti brez kulture in patriotizma so živeli že milijoni, brez kruha pa še nihče.

Spoznanje prihaja.

Glasilo pokr. udruž. jugosl. nar. železničarjev piše:

Mesec julij zaznamuje za javne nameščence v Sloveniji novo etapo. Udarec vlade z redukcijo draginskih doklad sigurno veliko pripomore k hitrejšemu razvoju.

Dva nova pojava imamo v Sloveniji, ki jih moramo beležiti ne samo kot kronisti, temveč kot propagatorji strogo stanovskostrokovne borbe. Naše slovensko učiteljstvo je na običnem zboru v Celju 16.—18. julija vrglo dosedanja naprednokulturna in politična gesla v stanovski organizaciji v kot, takozvani «deklaraši» so z ogromno večino sprejeli stanovskostrokovno stališče organizacije. Dne 24. julija pa je interno zborovanje predstavnikov Osrednje Zveze javnih nameščencev v Ljubljani proglasilo v obrambo poziv, da naj članstvo izstopi iz vseh kulturnih, karitativnih, sportnih in političnih društev v znak protesta proti redukciji draginskih doklad in da naj se javni nameščenci udjestvujejo samo v svojih stanovskostrokovnih društvih. Govorilo se je tudi o samostojnem nastopu v zakonodajna tela itd.

Oba omenjena sklepa sta značilna. Učiteljstvo je v svojem UJU stalo ob strani od l. 1919. Udarci so padali tudi po učiteljstvu, vendar so zagovorniki takozvanega naprednega in kulturnega programa imeli društvo trdno v svojih rokah. Vodstvo ni bilo dostopno nikakim predlogom o stanovskostrokovni borbi. Deklaracija kaže nova pota! Vemo, da morajo slovenski učitelji izbojevati ta boj tudi še na glavni skupščini za vse učiteljstvo države, uverjeni pa smo, da zmagajo, ako se točno držijo sedanje poti.

Tudi Osrednja Zveza od l. 1919. nekako hira. Razna društva javnih nameščencev stoje ob strani iz raznih vzrokov, ki jih pa za danes ne bomo razmotrivali. Četudi je sklep o izstopu iz raznih običnih društev zelo težak in pri danih razmerah celo v Sloveniji težko izvedljiv, je vendar nepobiten dokaz, da Osrednja Zveza resno dela za osamosvojitve javnih nameščencev. Tudi tukaj mora slediti uspeh, ako javni nameščenci enotno vztrajajo na začetni poti.

Zakaj to navajamo? To vprašanje narekuje odgovor točen in jasen! Nismo mogli razumeti stremjenja in dela UJU zadnja leta, ker kot stanovskostrokovna organizacija imamo točno določen program, tudi večkrat nismo mogli razumeti nastopov Osrednje Zveze in Glavnega Saveza javnih nameščencev. To je bil tudi vzrok, da je naše društvo sicer od slučaja do slučaja v stiku z Glavnim Sa-

vezom, vendar tesnejše sodelovanje ni bilo mogoče. Vzrok — neenotna pravila, neenotni pogledi v nalogah, delu, taktiki in cilju stanovskostrokovnih organizacij, kakor smo si jih vstvarjali jugoslovanski železničarji.

Imamo utis, da je prišlo spoznanje za vse javne nameščence. Na delu so tovariši javni nameščenci vseh panog, iščejo izhoda, novih poti iz sedanjega obupnega gmočnega in duševnega stanja javnih nameščencev v naši državi. In če pri tej priliki povemo jasno in javno svoje mnenje, naj se isto ne vzame kot pouk. — Naše mnenje je: vsi javni nameščenci v nepolitična strogo stanovskostrokovna društva iskreno in požrtvovalno, potem je izvedljivo vse!

Pravilna je pot, po kateri usmerja svoje korake slovensko učiteljstvo, pravilna je pot, na katero poziva Osrednja Zveza. **Naše Udruženje pozdravlja to pot in pričakuje s polnim zaupanjem, da ni daleč več čas, ko stojimo vsi javni nameščenci združeni v enotnih stanovskostrokovnih organizacijah, pripravljeni in sposobni za boj za pravico in poštenje.** Takrat tudi zavladajo druge razmere v upravi in uradih, prestaneta beda in pomankanje med javnimi nameščenci. Za dosedanje cilja na delo in uspeh je siguren!

Prosvjedna skupština javnih namještenika u Zagrebu.

Na ponuku SJN i U i Saveza jugoslovenskih železničara održana je 22. srpnja o. g. u 6 sati poslije podne u velikoj dvorani grad. vijećnice u Zagrebu obilno posjećena prosvjedna skupština javnih namještenika iz grada Zagreba i okolice protiv odluke vlade, da se snize dodaci na skupoću drž. činovnicima i službenicima. Na skupštini bio je lijepi broj samoupravnih činovnika, koji doduše nijesu direktno interesirani na tom pitanju, ali koji su se solidarizirali sa svojim kolegama drž. činovnicima, jer se potonjima hoće da nanesu očigledna nepravda.

Radujemo se što možemo konstatirati, da je skupština bila na visini, kako se dolikuje momentu, u kojem se sazvana i onima, za koje je sazvana. Što je rečeno, bilo je iz duše, pogotovo u času, kada napačenom činovniku prijeti nova opasnost, da mu se i onako neznačajne prinadležnosti još snize.

Medtem sta iskala grajščaka stik s tretjim sovražnikom, in tisti, ki je bil bolj spreten ali hitrejši, tisti se je pobotal z njim in kartal z njim in njihova tlačana sta skupno pobijala tlačana onega grajščaka, ki ni igral z njima.

Samoposebi umevno! Da, pravim, samoposebi umevno!

Potem sta se grajščaka igralca sprla. Naravno! Če si pri igri miren, si tutka in nimaš ne načel ne značaja. In da bi bila grajščaka tutki?! Ne zamerite tej napisani vzporednosti dveh bistveno različnih pojmov. Ogenj in voda! Ne bodite rahločutni, prosim!

Ta zgodba je dolga, daljša od jare kače in hitrejša od steklega polža.

Toda če sta bila grajščaka sprta, sta bila tudi tlačana. Ampak tlačana nista bila tutki in sta se pobijala. Vprašujete, pobijala? Da, na življenje in smrt radi gospodarjevih kart. In cele dneve sta prežala na sosedovo živino in ženo in otroke in zanemarjala svoj dom in delala škodo sosedu. Razumljivo! Še gospodarja sta prosila, da je pomagal! In kako se je maščeval nad sosedovim tlačanom radi gospodovega kartanja!

Zgodbo berite od začetka, prosim!

Da so bili tlačani tako neumni? vprašujete. Počakajte! »Bili«, pravite? Saj so še!

Ta zgodba nima konca. Obžalujem, da ga nima!

Jaz bi ga rad zapisal.

Berite zgodbo od začetka!

—a.

Skupštino je otvorio predsjednik Saveza g. dr. Benković. Da je ova protestna skupština sazvana, razlog je što je predsjednik vlade rekao, da se proti namjeravanog sniženja činovničkih dodataka bune tek pojedinci. Vlada treba da vidi, da je protiv toga sniženja sve državno činovništvo bez razlike.

Predsjedao je skupštini inspektor g. ing. Žugaj.

Prvi je govorio g. dr. Benković. U poduljem govoru prikazao je, kako su sve dosadnje naše vlade s nedovoljno pažnje promatrale i rješavale činovničko pitanje. To se najbolje vidi iz loše provodjene redukcije činovništva, iz produljivanja nestalosti državnih činovnika, tako da izgleda kao da se državni činovnici objekti partajskog razračunavanja a ne snov državne uprave. Sada se desio atentat na finansijsko i moralno stanje državnih činovnika i službenika. Ne znamo kome je palo na pamet da se baš od dodataka na plate drž. činovnika oduzme izvjesni postotak za postradale od poplave. Kao da nije bilo drugih vreća i prihoda, da se namaknu sredstva za tu svrhu. Postoji shvatanje da je državno činovništvo jedno nužno zlo i da treba najprije po njemu udarati. Da do toga ne dođe, da nam se oduzme već od naših malih prinadležnosti morali smo mi sami ustati, a moramo priznati da je sa nama ustala cijela javnost da nam se ne oduzme ono što nam treba za život. Zahvaljuje štampi koja nas je upravo odlučno zaštitila. Kada se tražila sredstva za podupiranje poplavljenih, nitko se nije sjetio da istu mjeru, koju neki predložile za civilne činovnike predloži i za vojne službenike, a da i ne govorimo o ostalim slobodnim profesijama. Od bogatijih neka se oduzme koji to ne će ni osjetiti, a ne od nas.

Spomnije posljednji boravak ministra financija g. dra. Perića u Zagrebu kada je priznao činovnicima da je upravo sramota što im nisu isplaćeni zaostaci. A sada namjesto isplate tih zaostataka hoće da nam snizi dodatke na skupoću. Stoga ovaj zbor treba da prosvjeduje protiv nepravde, koja prijeti i traži od vlade da odustane od toga po činovnike kobnog koraka.

U ime organizacije jugoslovenske nacionalnih železničara govorio je ing. Ribić. »U našoj organizaciji imade nas samo na području uprave zagrebačke oko 6000. Htjeli smo sami prirediti javni zbor u nedjelju, ali kada smo čuli da će savez javnih činovnika i službenika održati danas ovaj protestni zbor, došlo smo ovamo da se s vama solidariziramo, jer naši koraci moraju biti hitni. Ovih dana čulo se je u javnosti priznanje državnom činovništvu sa najvišeg mjesta da smo najinteligentniji, državni najpouzdaniji itd. Ako je to konstatacija da smo konstruktivni, onda je ona tim bolnija, što se u isto vrijeme predlaže smanjivanje naših prinadležnosti. U državnom kućanstvu treba zavesti štednju, ali ne štednju samo u ciframa nego u ekonomiji. Da se utrošilo na uzdržavanje ovih nasipa ranije nekoliko milijuna, ne bi danas trebalo nekoliko milijuna, ne bi danas trebalo pripomoći od stotine milijuna. Državni činovnici spremni su uvijek pomoći vladu u razboritoj in programskoj štednji.

Veoma temperamentno, stvarno i uvjerljivo govorio je bivši podban g. Gavro Goković, koji je govorio u ime umirovljenika. Počeo je sa riječima Svetozara Markovića, osnivača radikalne stranke: »Preče je jesti nego se Bogu moliti«. Napomenuo je dvije nesreće, koje su ranijih godina zadesile naš narod, i to god. 1880 filoksera, a nešto kasnije svinjsku kugu. Nikome onda nije palo na pamet, da traži pripomoći za postradale od prinadležnosti činovnika, već je onda javnost sama uzela akciju u ruke i uz pripomoć sviju građana pomogla postradalima.

Drži, da šteta od poplave nije tako velika, kao što prikazuju to službene vijesti, koje upravo povodom naumljenog oduzimanja či-

Tlačani.

(Zgodba za starejše ljudi.)

Bili so trije grajščaki. Lahko bi jih bilo tudi več in najbrž jih je bilo več, toda če bi vse omenjal, bi nastala dolga povest o steklem polžu in jari kači.

Ti trije grajščaki so imeli nad deželo oblast in, recimo radi krajšega, vsak po enega prav zaupnega tlačana.

Stvar je bila taka, da so bili prav redkokdaj vsi trije grajščaki prijatelji, ponavadi sta dva in dva kartala od dolgega časa in tretji je bil ponavadi sovražnik.

Pa sta dva grajščaka kartala in sta se skregala. Radi kart! Ta, da ni prav kartal, da je bil zelo neznačajan ali neodkrit, oni, da je vrgel napačno karto.

Skratka: skregala sta se! In sta se razšla z jezo in sklepom, da nihče od njiju nikoli več ne prestopi praga sosedove hiše! Nihče nikoli več! O, in kaj vse sta si očitala! Od nedolžnosti deklet negodnih do najgrše prodaje duš! Če bi bila danes živela, bi rekla: »Korupcija!«

Zdaj sta dobila tlačana delo! Ali ni to prav krščansko razumljivo, da sta se tlačana tudi sprla, zato ker sta bila sprta gospodarja? Razumljivo? Nujno in neobhodno! Sovražila sta se iz dna srca! Kaj, sovražila? Pobijala sta si družino in kokoši in si streгла po življenju. Samoposebi umevno! Zmajate z glavo? O, prosim, ponavljam, da samoposebi umevno!

novničkih prinaldežnosti imajo razloga da pretjeruju.

Predlaže, da činovniki ne pristanu na nikakvu sniževanje njihovih dohodaka, naprotiv da traže isplatu zaostataka s 8 posto zateznim kamatama i povratak onih 20 posto ustegnutih kod izmjene novca ujedno da i ovom zgodom protestuju proti produživanju njihove nestalnosti i glede postupka u premještajima.

Opominje nadležne, neka ne tjeraju činovnike u bijedu i očaj ali ako mi već otmilju mučno stečenu zaradu neka im dadu patenat na primanje mita i prodaju državne vlasti.

(Burno odobravanje u cijeloj dvorani.)

Sa ovom skupštinom i zaključcima, koji budu donešeni, izjavio se potpuno solidarnim i g. Belčak u ime poštanskih i telegrafskih činovnika maturanata kraljevine SHS.

Umirovljeni učitelj g. Ante Bakrač upozorava da treba u rezoluciji pripaziti i naglasiti, ne, da ne bi činovništvo bilo voljno postradalom seljaku pomoći, nego da nije to u stanju, a da nije ni nužno da ono bilo štogod dađe pored današnje korupcije. Boji se, da je vlada htjela ovim dovesti činovništvo u koliziju sa narodnim masama.

G. Rosandić u ime udruženja fakultetski obrazovanih činovnika izjavljuje se solidarnim sa zaključkom ovog sastanka.

Poslije temperamentnog govora g. Baljakaša, koji je govorio u ime nacionalnih željezničara, prihvatio je zbor ovu rezoluciju:

»Organizovani državni činovnici i službenici svih struka na svojoj današnjoj skupštini jednoglasno donose ovaj zaključak: Najodlučnije prosvjedujemo protiv svakog sniženja naših prinaldežnosti, jer bi to značilo našu sigurnu ekonomsku, a po tome i moralnu propast. Naprotiv tome energično tražimo da nam se odmah isplate zaostaci što nam ih država duguje s naslova razlike između prinaldežnosti po starom i novom zakonu, već tri godine dana.«

Rezolucija prihvaćena je jednoglasno i iste večeri telegrafskim putem otposlana predsjedništvu ministarskog savjeta i narodne skupštine.

Prije zaključka skupštine stavio je predsjednik SJN na srce svim javnim namještenicima, neka svaki dađe prema svojoj fin. mogućnosti prinos za poplavom postradale, jer mi svi sa saučesćem pratimo stradanje nesrećenih naših sugradjana, pa treba da ih pomognemo, koliko najviše možemo.

Zagr. Naš. Gl.

Vestnik.

Naznanilo. Ker se zastanki na naročnini zopet nabiraju, bo uprava pri ljubljanskih naročnikih pobrala po posebnem odposlancu prve dni meseca septembra do 30. septembra t. l. zapadlo naročnino. Odposlanec ima točen seznam, iz katerega je razvidno, od kedar in s katerim zneskom je naročnina na dolgu. Vpoštevana so že vsa odplačila na naročnini. — Prosimo vse cenjene gospode naročnike, da poravnajo zastanke našemu odposlancu. Kdor ne more vsega, naj da vsaj polovico, ostanek pa naj poravna pozneje. — Gg. tovariše - naročnike po deželi pa ponovno prosimo, da obnove naročnino in poravnajo morebitne, že opetovano jim označene zastanke.

Uprava.

Pismo naše O. Z. Glavnemu Savezu v Beogradu prinašamo na uvodnem mestu. Priporočamo vsem društvom, ki so prisostvovala sestankom z dne 24. in 29. julija (N. Glas št. 21), da pismo pazno prouče in se po njem ravnaajo. Ker je uredništvo dobilo že več pisem, ki hočejo z njimi razna društva pojasniti glede izvedbe sklepa z dne 24. julija l., priporočamo vsem tem, v O. Z. včlanjenim organizacijam, naj se v tej zadevi obnejo na O. Z., ker je na njej, da daje pojasnila in direktive.

Uradniški kongres. Po naših dnevniških izvezo, da se vrši uradniški kongres vseh v Glavnem Savezu včlanjenih organizacij po 15. avgustu l., to je po občinskih volitvah v Srbiji. Na tem kongresu se bode namesto odstopivšega odbora izvolil tudi nov odbor. (Kaj je pritiralo glavni odbor, da podaja ostavko? Neuspehi? Če bi jih podpirale močne pokrajinske organizacije, ne

bi poznala naša zgodovina takih porazov, kakor jih moramo zabeležiti v pravkar minuli kampanji proti redukciji plač. Priznamo, da ima glavni odbor težko, skoro nevzdržno stališče. Za ilustracijo, kako prijazno gleda vlada na naše predstavnike v Beogradu, naj služi naslednje: Ko je prišel predsednik Gl. S. dr. M. Jovanović z deputacijo udruženja jugosl. železničarjev do tajnika ministra za železnice, je bil ljubeznivo nahrušen, češ da mora pokazati dovoljenje svojega predstojnika »za osustvo« iz urada med uradnimi urami! Dr. Jovanović je sekcijski šef in bi moral prositi za desetminutno odsotnost od svoje mize samega gospoda finančnega ministra —. Vsakdo mora priznati, da je tako postopanje že več kot šikana. (Kakor že rečeno), priznamo, da ima glavni odbor neprijetno stališče. Toda puško vreči v koruzo, tega ne sme! Prepričani smo, da se bode posrečilo zastopnikom organizacij pregovoriti stvari, preizkušeni odbor, da bo še i nadalje vihtel svoj, sicer že nekoliko razstreljeni prapor za naše pravice.

Gledališki abonma in mi. V prošli sezoni je napolnjevalo narodna gledališča izvečine uradništvo, v Ljubljani v redih A, B, C, D, E in F. Šestkrat je napolnilo uradništvo prav vsako predstavo. Kaj bode letos? Čujejo se glasovi, širi se propaganda, naj uradništvo ne podpre gledališke uprave z abonmai. Resignirati se na to duhovno hrano, za katero smo si morali dosedaj, če smo hoteli korakati s časom vsaj kolikor toliko, že itak pritrgovati mesečne obroke takorekoč od ust? Bridko nam je pri srcu, kajti tudi mi uradniki smo ljudje z dušo in srcem, a ne stroji, ki se jih hrani z bencinom in ogljem. In baš prilične zneske za mesečne obroke so nam odtrgali od plače. Kaj hočemo, kaj naj ukrenemo? So ljudje, ki trdijo, da kdor hoče v gledališče, naj le pribije. Razširjevalci kulture to miso, tudi ne mecen, najmanj schöngelst; vemo. So tudi druge vrste ljudje! Ti pa žrtvujejo denar in zdravje zaradi lepote misli in občutkov bodisi v izgovorjeni besedi, bodisi v izrazu, ki zanj ne zadošča in je ničeva človeška govorica. So bitja, in mnogo, mnogo je teh žejnih src, ki koprne k živemu studencu. Okoli teh studencev se bujno razvija vegetacija srca in duha. In sedaj nam zapirajo pot celo do oaz okoli tega živega studenca! Ne pridigujemo osvete. Kdor misli, da ne bode zmogel prenesti, naj se ne znaša — nad lastnim jazom! Toliko, da se razumemo.

Naši državni proračuni in uradništvo. Te dni smo v listih čitali značilno izjavo, ki bengalično razsvetljuje razmere v naši državni upravi. Je to izjava ljubljanskega prosvetnega šefa dr. Lončarja o vzrokih upokojitve inspektorjev dr. Benka in Westra (»Jutro« št. 174 od 1. 8. 1926). V tej poluradni izjavi čitamo, da je v proračun za leto 1926/27 stavljenih samo 6 prosvetnih inspektorjev s prejemki 3. skupine I. kategorije. Dejansko pa jih je 14. V evropskih in menda tudi v azijskih državah se proračun sestavlja na osnovi dejanskega stanja. Če je dejansko 14 inspektorjev, se jih pač tudi 14 stavi v proračun! Naš budžet je sestavljen pod devizo »štednje«. Če je dejansko več inspektorjev, se pač morajo upokojiti. Kaj briga ministra, če delo v uradih stoji; nasprotno pa morajo zdravi, delazmožni in delavoljni uradniki pred dovršenjem zakonite službene dobe v pokoj! Volilnim backom se siplje pesek v oči, da minister štedi. In vendar se s tem nič ne prihrani. Skoro za isti znesek, za kateri je znižan budžet ministra prosvete, se zviša budžet pokojnin. To se vendar pravi lagati v svoj lastni žep! Vrh tega pa takšno postopanje kaže barbarsko brezobzirnost napram državnim nameščencem. Zakaj pa se ne stavi v budžet manj ministrov, kakor jih je dejansko?

Državni nameščenci v Avstriji. Vse vrste državnih nameščencev imajo skupni odbor 25 članov, ki zastopa državne nameščence pri vladi, se z njo pogaja o vseh tozadevnih vprašanjih in pazljivo zasleduje vse vladne ukrepe. »Nil de nobis sine nobis«, je geslo avstrijskih državnih nameščencev. Vlada je to geslo priznala. Vendar pa je nedavno brez zaslišanja omenjenega odbora izdala neko naredbo o uradnih naslovih. Izvršilni komite tega odbora je takoj vložil protest

radi ignoriranja uradniškega zastopstva. Odbor državnih nameščencev spretno izrablja tudi druge vladne ukrepe, ki sicer niso v neposredni zvezi z uradniškim vprašanjem. Tudi avstrijska vlada se proti upravičenim uradniškim zahtevam vedno izgovarja s praznimi blagajnam in mednarodnimi obveznostmi. Vendar pa je našla sredstva, da propadajočo centralno banko nemških hranilnic reši poloma. Zato je 25-članski odbor sporočil vladi ostro izjavo, v kateri obsodila vladino postopanje napram državnim nameščencem in napram propadajočim bankam ter opozarja na sklep uradniških organizacij, da v primerem trenutku tekom tega leta dobojujejo boj za pobiljšanje svojih prejemkov in da se ne dajo odpraviti s praznimi izgovori, upoštevajoč postopanje vlade za rešitev omenjene banke. — Ni dvoma, da bodo dosegli uresničenje svojih zahtev, ker so v boju za svoje pravice složni in energični. Kedaj bodo naše organizacije tako daleč?

Listek.

Corrigendum. V poslednji številki »N. Gl.« št. 23 se je vrinila pod sklepni članek g. Dragotina Kvedra tiskarska pogreška, kajti nadpis članku bi se moral pravilno glasiti: **Ali je mogoče v članih nabavlj. zadrug drž. službencev dvigniti zadrugno zavest?** in ne kot nadaljevanje »Resolucij z Beograda«. Tako g. avtor kakor p. n. naročniki naj oprostite to pogreško.

»Činoviški Glasnik«, glasilo Glavnega Saveza v Beogradu ni izšel že od junja meseca letos. List izhaja »po potrebi«. Da se Glavnemu Savezu baš sedaj ne zdi potrebno, da bi izrekel svoje mišljenje, je razumljivo za onega, ki pozna mentaliteto tam doli; mi, ki mislimo nekoliko drugače, zmagujemo z glavo. Morda pa tleži vzrok v ostavki glavnega odbora? Toda tudi ostavke javljajo strokovni listi! Zadevo bo razčistil uradniški kongres.

C. Cavalieri. »Propisi o činovnicima i ostalim drž. službenicima gr. reda«. Knjiga je prvi popolni tolmač uradniškega zakona. Do sedaj imamo samo tekste zakona z neznatnimi beležkami. Pričujoča knjiga, delo predsednika upravnega sodišča v Zagrebu, Cavalierija, je izvrsten pripomoček tako za aktivne kot upokojene uradnike in naposled tudi za odvjetnike, ki se jim nudi prav pogosto prilika, da zastopajo interese uradnikov. Knjiga se naroča direktno pri avtorju, Zagreb, Markov trg br. 6 ter velja boširana v 8 95 Din.

»Gruda«, prosvetni mesečnik, namenjen kmetiški mladini, za junij in julij je izšel. Naroča se v Kolodvorski ulici št. 7 in velja letno 30 Din.

»Pod Lipo«, mesečna revija za vse, ki su dobre volje, je izšla za junij, julij in avgust l. List zasleduje socialne težnje in velja mesečno 3 Din. Obe reviji toplo priporočamo.

Poslano.

Gd kapa do kapa. Gospod Podkrajšek je končno srečno našel v svojem stavbarstvu malo krepelce »Od kapa do kapa«, ga pograbil z velikim veseljem in mi ga meče s strokovnjaško besnostjo pod noge v svojem »Poslanem« v 22. števil. »Našega Glasa«. Te besede je bil on res zapisal v svojem podlistku v 14. števil. istega lista, toda samo pri meri za strme strehe zadržanih hiš, omenil pa ni, da velja enaka mera tudi za ravno betonsko streho. Ako bi bil še tu pristavil to dopolnilo, bi bila stvar jasna; tako pa se je vzela splošna mera v navadnih kvadratnih metrih, ker človek ne more vselej uganiti misli svojega sočloveka v dvornih spisih. Zdi se mi nepotrebno, odgovarjati na vse iskrice, ki frče proti meni v strokovnjaških in nestrokovnjaških izrazih od besnega krepelca. Pripomnim le, da si nisem še nikdar domišljeval, da sem kak stavbarski strokovnjak, ker dozdaj ta stroka ni bila zame niti glavni niti postranski posel. Zato tudi ni zame nikaka sramota, če tudi bi res ne vedel, kako se streha meri od kapa do kapa. Ako bi me kdaj usoda osrečila s tajništvom kake stavbene zadruge, takrat pa bi se že potrudil, da bi se na-

Fini ševro, lesena ali usnjata peta

Din 159.—

„Voika“ Ljubljana - nasproti Mestnega doma 1. Državni nameščenci tudi na obroke.

učil tudi tega strokovnjakega merjenja. Kar pa sem dozda vedel in znal, to bom vedel in znal tudi odslej in mi ne more nihče zabraniti, da bi tu in tam ne smel izreči v javnih napravah svojega mnenja, ker gotovo več oči vedno več vidi in več glav vedno več ve. Ta zlati resnični izrek pa se pri nas pač premalo vpoštevata. To dokazuje tudi »Poslano« gosp. Podkrajška. Svoji misli nisem nikdar nikomur vsiljeval, vsiljujejo jih le moji nasprotniki. Radi mene naj zidajo drugi tako ali tako, to mi je vseeno, kakor sem to že rekel. Zato ne poprašujem po rečeh, ki me ne zanimajo in jih ne rabim. Kadar bi zidal sam hišo z ravno betonsko streho, takrat bi pa že izvedel, česar bi še ne vedel o napravi take strehe, toda dvomim, da bi dobil točno ceno za njo tudi v ofertih stavbene zadruge »Stan in Dom«. En meter visoki prostor pod betonsko streho pa bi ne bil nikako podstrešje. To bi bil le prostor, ki bi ločil zadnji zgornji strop od strehe radi morebitne vlage in radi kakega popravila. To bi moral patentirati strokovnjak vedeti. Za nadomestilo navadnega podstrešja bi se napravil drugi prazen prostor, kar je v mojem

podlistku jasno povedano. Toda kdor hoče stvar zavijati in pačiti z neumestnim frazarstvom, kmalu najde za tako delo kak šepasti povod. Vendar se na tak način ne zabriše in ne pomeče resnica sveta. Vse Podkrajškovo »Poslano« pa ima še neko drugo tendenco. »Le mi strokovnjaki imamo pravico voditi in presoati strokovnjaške zadeve; kar mi naredimo in rečemo, je vse brezhibno, a drugi niti misliti ne smejo o teh zadevah.« Te besede zvane iz »Poslanega« kot nekak vsemogočni ukaz vsem laikom. Ali ta smel ukaz je za vse izkušene in razsodne ljudi prav tako brezpomemben in ničev kakor znana verska dogma o papeževi nezmotljivosti Amen. Fr. Rojec.

VAN KASTER
CACAO

Je vendar najboljši!

TOVARNA ČEVLEJ PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

Kolesa!
samo pri Gorcu!
Palača Ljublj. Kreditne banke

Originalne potrebščine za OPALOGRAF preservat, fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gesteteru Cyklostil.

LUD. BARAGA,
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Razširite »NAŠ GLAS«
Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Pri J. Trpinu
v Mariboru na Glavnem trgu št. 17

se najlažje kupi perilo, obleke, dežnike itd. **ker je res prav poceni.**

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C
najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::
Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

A. & E. Skaberne
Ljubljana.
Manufakturna in modna veletrgovina.

Solidno blago. Nizke cene.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana
Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Manufakturna trgovina
FABIANI & JURJOVEC
Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno jesensko in zimsko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste. Na obroke proti garanciji uradov.

Priporoča se
modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Najboljši
šivni stroji in
kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka

Gritzner in Feniks

za rodbino, obrt

in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta

Aleksandrova cesta

se priporoča za vse finančne transakcije v tu in inozemstvu. — Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekočem računu. — Oddaja srečke državne razredne loterije.

Najnižje

cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameštencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov** in **predpražnikov**. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

Državni usluž-

benci, kupujte v

svoji zadrugi!

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameštencev in upokojujencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.